

Antagen av kommunfullmäktige 2014-05-28

A2020

Avfallsplan för Göteborgsregionen

Bilaga 8

Alingsås kommun

INNEHÅLL

Inledning.....	3
1. SYFTET MED ALINGSÅS KOMMUNS BILAGA TILL A2020	5
2. FÖRUTSÄTTNINGAR I KOMMUNEN	5
2.1. Befolkning och bebyggelse.....	5
2.2. Näringslivsstruktur.....	6
2.3. Organisation för avfallshanteringen.....	6
3. AVFALLSMÄNGDER.....	7
3.1. Avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar	7
3.2. Avfall som omfattas av producentansvar	7
3.3. Övrigt avfall.....	8
4. INSAMLING OCH BEHANDLING.....	8
4.1. Avfall som omfattas av kommunalt ansvar	8
4.1.1. Kärll- och säckavfall	8
4.1.2. Grovavfall.....	8
4.1.3. Matavfall.....	9
4.1.4. Latrinavfall	9
4.1.5. Slam	9
4.1.6. Farligt avfall.....	9
4.2. Avfall som omfattas av producentansvar	9
4.2.1. Tidningspapper och förpackningar.....	9
4.2.2. Däck	11
4.2.3. Batterier.....	11
4.2.4. Bilar	11
4.2.5. Avfall från elektriska och elektroniska produkter	11
4.2.6. Läkemedel.....	11
4.3. Verksamhetsavfall.....	11
5. ANLÄGGNINGAR FÖR ÅTERVINNING OCH BORTSKAFFANDE	12
5.1. Bältinge avfallsanläggning	12
5.2. Återvinningscentraler	13
5.3. Nedlagda deponier.....	13
6. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GENOMFÖRANDET AV PLANEN	14
7. LOKALA MÅL, RIKTLINJER, POLICYS OCH PLANER SAMT KOPPLING TILL REGIONAL AVFALLSPLAN	14
8. UPPFÖLJNING AV FÖREGÅENDE AVFALLSPLAN.....	14

9.	MÅLUPPFYLLELSE.....	15
10.	ÅTGÄRDSPROGRAM	16

Bilaga 1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Bilaga 2 Uppföljning av föregående avfallsplan

INLEDNING

Denna plan beskriver avfallshanteringen i Alingsås kommun. Syftet med avfallsplanen är att redovisa uppgifter om allt avfall som uppkommer inom kommunen samt att redovisa vilka åtgärder som kommunen långsiktigt planerar för att avfallets mängd och farlighet ska minska. Avfallsplanen för Alingsås kommun är en lokal anpassning av en regional avfallsplan för Göteborgsregionen (A2020). Fokus i avfallsplanen är på hushållsavfall, men den innehåller också beskrivningar och åtgärder som omfattar verksamhetsavfall.

Planen innehåller en redovisning av de fem övergripande målen med avfallshanteringen i Göteborgsregionen samt lokala åtgärder för att uppnå målen.

1. SYFTET MED ALINGSÅS KOMMUNS BILAGA TILL A2020

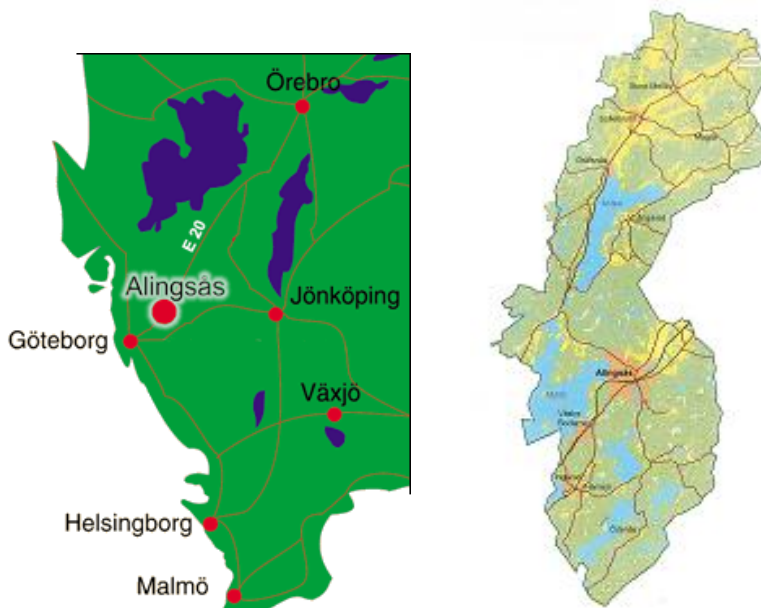
I Miljöbalken (SFS 1998:808) finns krav om att varje kommun ska upprätta en renhållningsordning med föreskrifter och avfallsplan. Syftet med avfallsplanen är att redovisa uppgifter om allt avfall som uppkommer inom kommunen samt att redovisa vilka mål och åtgärder som kommunen långsiktigt planerar för att avfallets mängd och farlighet ska minska. Vad en avfallsplan ska innehålla regleras i "Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i kommunal avfallsplan (NFS 2006:6)".

För att skapa ett tydligt styrdokument för avfallshanteringen i Göteborgsregionen har en regional avfallsplan tagits fram. Lokala förutsättningar och anpassningar tydliggörs i denna bilaga.

2. FÖRUTSÄTTNINGAR I KOMMUNEN

2.1. Befolkning och bebyggelse

Alingsås kommun ligger i Västra Götaland, 48 km nordost om Göteborg, se Figur 1. Kommunen ligger i skärningspunkten mellan flera stora kommunikationsleder och vid stranden av sjön Mjörn. Såväl Västra stambanan som E20 passerar genom Alingsås tätort. I öst-västlig riktning går riksvägen mellan Borås och Trollhättan/Uddevalla. Utöver tätorten Alingsås består kommunen av flera samhällen; Ingared, Norsesund, Hemsjö, Västra Bodarne, Ödenäs, Sollebrunn, Långared, Stora Mellby och Magra, se figur 1.

Figur 1. Lokalisering av Alingsås tätort i förhållande till övriga Sverige samt översikt av Alingsås kommun.

I takt med att nybyggnationen ökar, främst i centralorten, förväntas folkmängden öka. Se Tabell 1 nedan.

Tabell 1. Prognos för befolkningsutvecklingen i Alingsås kommun. Antal personer i kommunen per år. Källa: Alingsås kommun

År 2008	År 2016	År 2019	År 2020
36 500	40 000	42000	>42000

Kommunen består till nära lika stora delar lägenheter som villor. Se Tabell 2 nedan.

Tabell 2. Fördelningen av boendeformer i kommunen, antal hushåll per boendeform. Avser år 2008. Källa: Alingsås avfallsplan 2008-2013

	Antal (st.)	Andel (%)
Totalt, varav:	16 677	100
- lägenhet	7 338	44
- villa	9 339	56

2.2. Näringslivsstruktur

I kommunen finns cirka 12 350 arbetstillfällen vilket bedöms öka då kommunen är under tillväxt. Kommunen saknar större industrier och de största näringsgrenarna finns inom servicesektorn, verkstadssektorn och handelssektorn. Dessutom finns flera stora företag inom livsmedelsbranschen.

Den regionala arbetsmarknaden skapar möjlighet för pendling, se Tabell 3 nedan.

Tabell 3. Redovisning av antalet personer som pendlar in till respektive ut från kommunen. Avser år 2008. Källa: SCB

	Pendling till kommunen (antal personer)	Pendling från kommunen (antal personer)
Totalt	2 650	4 800

2.3. Organisation för avfallshanteringen

I Alingsås är det avfallsavdelningen inom Tekniska förvaltningen som har det övergripande ansvaret för avfallshanteringen och avfallsplaneringen. Avfallsavdelningen utför insamling i egen regi sedan 2002 samt driver återvinningscentraler. Avfallsavdelningen omfattar 15 personer relativt jämnt fördelat över planering, insamling och avfallsanläggning/återvinningscentraler. Övriga resurser finns centralt på tekniska nämnden. Slamsugning och insamling av hushållens farliga avfall sköts av entreprenör.

3. AVFALLSMÄNGDER

3.1. Avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar

I Tabell 4 nedan redovisas mängder för avfall som omfattas av *kommunalt renhållningsansvar*. Redovisningen är uppdelad per insamlad fraktion samt utifrån vilka behandlingsformer som tillämpas.

Tabell 4. Redovisning av de mängder avfall som uppstår i Alingsås kommun och som omfattas av kommunalt renhållningsansvar, redovisning i ton. Avser år 2012 (2008 inom parentes).

Avfallsslag	Biologisk behandling	Material-återvinning	Förbränning	Destruktion	Deponering	Totalt
Kärl- och säckavfall totalt, varav:	2314 (1894)		5469 (5754)			7783 (7648)
Grovavfall	2747 (2458)	1448 (943) *	7124 (5118) **		849 (1964)	12168 (10483)
Latrinavfall	1 (29)					1 (29)
Slam från avloppsreningsverk	3112*** (3252)					3112 (3252)
Farligt avfall, totalt, varav:			613 (204)	126 (98,2)	56(43)	795 (345)
Impregnerat trä			613 (204)			-
Asbest					56(43)	-
Småkemikalier, lösningsmedel och vattenbaserad färg, oljehaltigt avfall och övrigt farligt avfall från hushåll				126 (98,2)		-
Totalt	8174 (7633)	1448 (943)	13206 (11076)	126 (98,2)	905 (2007)	23 859 (21892)

* Metall, wellpapp och gips ** Brännbart avfall från ÅVC, träavfall, möbler *** Uppgift från 2010

3.2. Avfall som omfattas av producentansvar

I Tabell 5 nedan redovisas mängder avfall som omfattas av producentansvar. Redovisningen är uppdelad per insamlad fraktion.

Tabell 5. Redovisning av de mängder avfall som uppstår i Alingsås kommun och som omfattas av producentansvar, redovisning i ton. Avser år 2012 (2008 inom parentes).

Avfallsslag	Mängder
Tidningspapper och förpackningar	3123 (3346)
Däck	302*** (298)
Batterier totalt, varav:	28,72 (34,36)
- småbatterier	9,66 (8,46)

- blybatterier över 3 kg	19,06 (25,90)
Elektriska och elektroniska produkter	252,62 (430,19)
Totalt	3706 (4109)

*** Uppgift från 2010

3.3. Övrigt avfall

Sammanställda uppgifter om avfall som inte omfattas av kommunalt renhållningsansvar eller producentansvar saknas.

Livsmedelsindustrin i kommunerna är begränsad, varför inte några större mängder industriellt livsmedelsavfall bedöms uppstå.

Exempel på verksamheter där kommunerna eller kommunala bolag är verksamhetsutövare och som är av större betydelse från ett avfallsperspektiv är de kommunala reningsverken och energianläggningar, vilka genererar slam respektive aska.

4. INSAMLING OCH BEHANDLING

4.1. Avfall som omfattas av kommunalt ansvar

4.1.1. Kärl- och säckavfall

Kärl- och säckavfall uppstår i både hushåll och verksamheter. Fraktionen samlas in via egen regi i två separata fraktioner, matavfall och brännbart restavfall i ett brunt respektive grönt kärl. För villahushåll erbjuder Alingsås kommun fastighetsnära insamling av sorterat hushållsavfall med start 2012-2014. Avfallet sorteras av kunden i brännbart avfall, matavfall, tidningar, pappersförpackningar, plastförpackningar, färgat och ofärgat glas och metallförpackningar. Avfallet hämtas i två kärl med fyra fack i varje kärl.

För matavfall - se kapitel 4.1.3. nedan.

Normalt hämtningsintervall är varannan vecka för villor respektive varje vecka för lägenheter. Kommunen erbjuder även tätare hämtningsintervall mot en högre avfallstaxa.

Brännbart restavfall samlas in och transporteras också till Bälinge avfallsanläggning (se kapitel 5.1.) för omlastning till godkänd avfallsförbränningsanläggning i Linköping för förbränning med energiutvinning och för produktion av elkraft.

4.1.2. Grovavfall

Grovavfall från hushåll och verksamheter lämnas på återvinningscentralerna i Alingsås kommun. Grovavfall som lämnas på återvinningscentralerna sorteras och omlastas för vidare transport och behandling. Brännbart avfall energiåtervinns medan exempelvis skrot materialåtervinns. Material som inte kan återvinnas i någon form deponeras på Bälinge deponi.

Park- och trädgårdsavfall samlas också in via återvinningscentraler och hämtas genom säsongsabonnemang¹ med särskilt kärl för trädgårdsavfall. Ris och grenar flisas och energiåtervinns. Övrigt trädgårdsavfall komposteras och används som jordförbättrande material samt till sluttäckning av deponier.

¹ Insamling varannan vecka från mitten av april till mitten av november.

4.1.3. Matavfall

Matavfall uppstår i både hushåll och verksamheter, särskilt i restauranger, storkök och livsmedelsbutiker. Fraktionen samlas in i majsstärkelsepåsar och brunt plastkärlet eller i fyrfackskärl vid fastighetsnära insamling av sorterat hushållsavfall. Hämtningsintervallet är varannan vecka året runt. Samma hämtningsintervall gäller för fastighetsnära insamling av sorterat hushållsavfall.

Matavfallet transporteras till Bälinge avfallsanläggning för omlastning och vidare till godkänd anläggning för biologisk behandling genom rötning. Hemkompostering sker i viss omfattning.

4.1.4. Latrinavfall

Latrin från hushåll samlas sedan 2012 inte längre in inom kommunens försorg.

4.1.5. Slam

Slam uppstår hos både hushåll och verksamheter i enskilda avloppsanläggningar. Inom kommunen finns ca 3 500 stycken enskilda avloppsanläggningar. Slam från enskilda tankar och slamavskiljare i form av trekammarbrunnar samlas in av entreprenör och transporteras till kommunens avloppsreningsverk för behandling genom rötning. Hämtning av slam sker efter behov, dock minst en gång per år.

Slam från fettavskiljare från hushåll och verksamheter samlas in av entreprenör. Fettavskiljarslammet transporteras till godkänd anläggning för behandling genom rötning.

4.1.6. Farligt avfall

Farligt avfall uppstår i hushåll och verksamheter. Farligt avfall från hushållen samlas in via miljöstationer.

I kommunen finns det två stycken obemannade miljöstationer och två stycken bemannade. De obemannade är lokaliserade på bensinstationer och utgörs av en låsbar container som är särskilt inredd för att förvara farligt avfall. Nyckel till dessa hämtas inne på bensinstationen. Farligt avfall får endast lämnas då bensinstationen har öppet. Inget farligt avfall får lämnas utanför miljöstationerna. Utrymmet i miljöstationerna är begränsat och därför kan endast hushållens farliga avfall tas emot.

De bemannade miljöstationerna är lokaliserade till de två återvinningscentralerna på Bälinge och i Sollebrunn. Småkemikalier sorteras av personal på plats. Därefter transporteras allt farligt avfall vidare till slutlig behandling.

Insamling av farligt avfall genomförs även i form av mobila kampanjer fyra gånger om året i Ingared, Västra bodarne, Hemsjö, Ödenäs, Magra, Stora Mellby och Långared.

4.2. Avfall som omfattas av producentansvar

Tidningspapper, förpackningar, bilar, däck, batterier, avfall från elektriska och elektroniska produkter samt läkemedel omfattas av producentansvar. Det finns också frivilliga åtaganden för kontorspapper, byggavfall och lantbruksplast.

4.2.1. Tidningspapper och förpackningar

Tidningspapper och förpackningar av wellpapp, kartong, plast, trä, metall och glas och som uppstår i hushållen samlas in via återvinningsstationer och på återvinningscentralerna.

För villahushåll erbjuder Alingsås kommun fastighetsnära insamling av sorterat hushållsavfall med start 2012-2014. Avfallet sorteras av kunden i brännbart avfall, matavfall, tidningar, pappersförpackningar, plastförpackningar, färgat och ofärgat glas och metallförpackningar. Avfallet hämtas i två kärl med fyra fack i varje kärl.

I kommunen finns det 14 stycken återvinningstationer strategiskt utplacerade i kommunen, se tabell 6. Till de obemannade återvinningsstationerna samt återvinningscentralerna lämnas tidningar och förpackningsmaterial (wellpapp, kartongförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och glasförpackningar) dygnet runt av hushållen.

Återvinningsstationerna ägs och drivs av Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI AB) som även anlitar entreprenör för insamling.

Efter insamling transporteras tidningspapper och förpackningar till sortering. Tidningar transporteras till godkänd returpappersanläggning där det sorteras innan det transporteras vidare till pappersbruk där pappersmassan används till tillverkning av nytt papper.

Pappersmassa från wellpapp och kartong blir till nya pappersförpackningar.

Plastförpackningar transporteras till tillverkare av plastprodukter. Metallförpackningar transporteras till smältverk, produkten används som råvara i tillverkningsindustrin.

Glasförpackningar mellanlagras innan vidaretransport till återvinning. Glaset krossas och används till nya produkter.

Tabell 6. Återvinningsstationer finns på följande platser i kommunen

	Plats för ÅVS
Ingared	Bakom affären
Hemköp	Sveagatan
Stora Mellby	Bussvändplats
Bälinge	ÅVC
ICA Maxi Gerdskan	Hemvägen
ICA Supermarket	Noltorpsgatan
Sollebrunn	Järnvägsgatan
Mjölaren	Norra Strömgatan
Noltorp	Bollvägen och Citronvägen
Stockslycke	Stockslyckevägen
Tuvebo	Gerdskavallen
Sollebrunn	ÅVC
Willys	Hagaplan
Västra Bodarna	Stationen
Östlyckan	Mångatan/Kometgatan

4.2.2. Däck

Däck från hushåll samlas in via återförsäljare av däck samt på återvinningscentralerna. Insamling sker av entreprenör på uppdrag av Svensk Däckåtervinning AB, som även ansvarar för omhändertagandet. Däck omhändertas ofta genom förbränning där energin används till uppvärmning alternativt omhändertas däcken genom materialåtervinning.

4.2.3. Batterier

Småbatterier från hushåll och mindre verksamheter samlas in via de 14 återvinningsstationerna samt via de två återvinningscentralerna. Insamling sker av entreprenör på uppdrag av El-Kretsen. Småbatterierna sorteras, materialet separeras och återvinns genom materialåtervinning och energiåtervinning.

Blybatterier tyngre än tre kilogram samlas in via återförsäljare eller återvinningscentraler. Insamlingen sker av entreprenör på uppdrag av BlyBatteriRetur. Blybatterierna transporteras till anläggning som krossar batterierna, neutraliserar batterisyran och utvinner bly. Blyet säljs vidare som råvara till blybatteritillverkare.

4.2.4. Bilar

Skrotbilar från hushåll samlas in via bilåtervinnare (auktoriserad bilskrot). Efter insamling återanvänds vissa delar av bilen, andra materialåtervinns och en liten del förbränns.

Övergivna skrotbilar på kommunal mark faller under kommunalt renhållningsansvar, om skrotbilen bedöms utgöra en olägenhet. På enskild mark eller tomtmark är det markägaren som ansvarar för att den förvaras säkert ur miljösynpunkt. På allmän vägmark, d.v.s. allmänna vägar utanför tätort samt parkeringsfickor och rastplatser längs dessa, är Trafikverket ansvarig för skrotbilar. På övrig allmän mark är det kommunen som beslutar om hämtning och skrotning av fordonsvrak. Med fordonsvrak menas fordon som är i dåligt skick, övergivet samt har ett mycket lågt värde. Det är alltid ägaren av fordonen som ansvarar för sin egendom, och kostnaden för flytten kan debiteras ägaren. Eventuell skrotningssersättning tillfaller kommunen eller Trafikverket. Däremot ska en ägare beredas möjlighet att själva forsla bort sitt fordon. Har en ägare inte getts denna möjlighet kan det leda till att ägaren har rätt till ersättning för sitt fordon.

4.2.5. Avfall från elektriska och elektroniska produkter

Avfall från elektriska och elektroniska produkter (elavfall) från hushåll och mindre verksamheter kan lämnas in på återvinningscentralerna. Även lågenergilampor, lysrör och andra ljuskällor lämnas till återvinningscentral.

Borttransport, sortering, demontering och materialåtervinning utförs av entreprenör på uppdrag av Elkretsen.

4.2.6. Läkemedel

Läkemedel från hushåll samlas in via återförsäljare (apotek). Återförsäljarna ansvarar för transport och omhändertagande.

Cytostatika (cellgifter) och cytotoxiska läkemedel klassas som farligt avfall och omfattas av kommunalt renhållningsansvar, se avsnitt 4.1.6.

4.3. Verksamhetsavfall

Övrigt avfall som inte omfattas av kommunalt renhållningsansvar eller producentansvar utgörs av verksamhetsavfall. Exempel på detta kan vara bygg- och rivningsavfall och avfall från tillverkningsindustrin. Avfallet samlas in via entreprenörer på uppdrag av den enskilda verksamheten och transporteras till en av verksamheterna avtalade anläggningar för omhändertagande.

Alingsås kommun erbjuder möjlighet en att omhänderta verksamhetsavfall i viss omfattning. Bälinge avfallsanläggning tar emot bygg- och rivningsavfall och farligt avfall i form av asbest, impregnerat trä och el-avfall. Annat farligt avfall från verksamheter mottas ej. För verksamheter med farligt avfall finns flertalet privata företag som tillhandahåller tjänster för hämtning av farligt avfall. Bygg- och rivningsavfall sorteras och återvinns. En mindre del deponeras på en egen deponi (Bälinge avfallsanläggning).

Slam från det kommunala avloppsreningsverket Nollhaga omhändertas av entreprenör och används som jordförbättringsmedel.

Ris och grenar flisas transporteras till värmeverk. Övrigt trädgårdsavfall komposteras och används som jordförbättringsmedel och vid sluttäckning av deponier.

5. ANLÄGGNINGAR FÖR ÅTERVINNING OCH BORTSKAFFANDE

5.1. Bälinge avfallsanläggning

Bälinge avfallsanläggning i Alingsås kommun är lokaliserad fyra kilometer nordöst om Alingsås tätort i E20s riktning mot Stockholm, se Figur 2.

Figur 2. Bälinge avfallsanläggning

Anläggningen fungerar som mellanlagring, sorteringsanläggning, kompostering, deponi och återvinningscentral. Gällande tillstånd är aktuellt från år 2009 och medger lagrad mängd om 100 000 ton avfall per år och idag tas cirka 25 000 ton avfall emot per år. Tillståndet medger 50 000 ton deponering och idag deponeras cirka 3 000 ton per år.

Mellanlagring, och omlastning till större containrar, sker av insamlat brännbart kärl- och säckavfall, utsorterat matavfall, återvinningsbart grovavfall (ex. metall och wellpapp) samt farligt avfall inför transport till omhändertagande. Även material från fastighetsnära hämtning av sorterat hushållsavfall omlastas för materialåtervinning, respektive förbränning av den brännbara fraktionen och rötning av matavfallet.

Sorteringsanläggningen tar emot grovavfall från hushåll och blandat grovavfall från verksamheter. Avfallet sorteras och återvinns.

Kompostering av park- och trädgårdsavfall sker, dock ej kompostering av matavfall även om tillstånd finns.

Deponin tar emot avfall som klassas som icke-farligt avfall. Tidigare har organiskt avfall deponerats varför ett uppsamlingssystem för deponigas finns anlagt.

Alingsås kommun har även tillstånd för behandling av förorenade massor på Bälinge avfallsanläggning. Denna typ av behandling har hittills inte skett.

5.2. Återvinningscentraler

I Alingsås kommun finns två återvinningscentraler, en på Bälinge avfallsanläggning och Sollebrunns återvinningscentral. Sollebrunns återvinningscentral är lokaliserad i Torps industriområde, Sollebrunn. Se Figur 3.

Figur 3. Sollebrunn återvinningscentral

På återvinningscentralerna kan hushållen lämna tidningar, förpackningar, däck, batterier, farligt avfall, elektriska och elektroniska produkter, trädgårdsavfall, grovavfall samt produkter som kan återanvändas.

Verksamheters avfall ingår inte i det kommunala renhållningsansvaret. Alingsås kommun erbjuder möjlighet att omhänderta verksamhetsavfall i viss omfattning.

Återvinningscentralerna tar emot sorterat grovavfall exempelvis träavfall för flisning, impregnerat trä och el-avfall. Bälinge avfallsanläggning tar även emot asbest. Annat farligt avfall tas inte emot från verksamheter då det finns gott om privata företag som tillhandahåller tjänster för hämtning av farligt avfall.

Avfallet från Sollebrunns återvinningscentral transporteras till Bälinge avfallsanläggning inför vidare behandling.

Återvinningscentralen i Sollebrunn har idag öppet två dagar i veckan, en vardagkväll och en förmiddag på helgen. Bälinge återvinningscentral har öppet dagtid måndag till fredag samt två kvällar i veckan och en förmiddag på helgen.

5.3. Nedlagda deponier

Tabell 7. Sammanställning av kända nedlagda deponier i kommunen

Namn	Fastighetsbeteckning	Typ	Status
Avfallsdeponi Östads Säteri	Östad 21:1, Östad 16:1, Östad 17:1, Östad 18:1, Östad 19:1, Östad 20:1, Björkenäs 1:1	Privat avfallsdeponi	
Lycke	Västerbodarna 1:303		Ytterligare åtgärd bedöms inte nödvändig utöver regelbunden kontroll. Analyser finns från 1982 och 1988. Tippen övertäckt och besiktigad.

Mariedal (Korpaberget, Tuvebo) - "Gamla" delen	Tuvebo 1:42, Tuvebo 1:40	Hushållsavfall, industriavfall: avfall från garveri, oljerester	Delvis åtgärdad, pågående projekt.
Mariedal (Korpaberget, Tuvebo) - "Nya" delen	Tuvebo 1:40	Hushållsavfall	Delvis åtgärdad, pågående projekt.
Mjölseredstippen	Mörlanda 1:3	Hushållsavfall, slam från reningsverket och från septiktankar etc	Inventerad ej åtgärdad
Noltorp 1:1	Noltorp 1:1	Industrideponi	Inventerad ej åtgärdad. Scandiakonsult: Risken att tungmetaller lösta i grundvatten när Sävån bedöms som måttlig.
Sörhaga 1:18 och 1:19	Sörhaga 1:19, Hasseln 22	Industrideponi	Åtgärd avslutad - uppföljning ej klar. Exploateringsobjekt.

6. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GENOMFÖRANDET AV PLANEN

Hanteringen av hushållsavfall i Alingsås kommun finansieras genom renhållningsavgiften som omfattar samtliga fastighetsägare i kommunen. Kommunen har lov att endast ta ut den avgift som täcker kostnaderna för avfallshanteringen och nivån på avgiften styrs därmed av kommunens omkostnader för planering, insamling, transport och behandling. Alingsås har en miljöstyrande avgift vilket innebär att utsortering premieras.

Alingsås kommun justerade avfallstaxan år 2011 med syfte att skapa en mer sammanhållen taxa med mindre skillnader mellan olika abonnemangsalternativ för villor och fritidshus samt att höja grundavgiften så att denna finansierar de fasta kostnaderna. Som en följd av justeringen av taxan för villor och fritidshus har även hämtnings- och behandlingsavgiften för lägenheter och verksamheter justerats. Taxan består av en grundavgift som inkluderar fri avlämning för hushållen av sorterat avfall inklusive farligt avfall vid kommunens återvinningscentraler och miljöstationer. Den rörliga delen av taxan består av behandlingsavgift och hämtningsavgift för matavfall respektive brännbart avfall samt för förpackningar och tidningar vid fastighetsnära hämtning av sorterat hushållsavfall.

7. LOKALA MÅL, RIKTLINJER, POLICYS OCH PLANER SAMT KOPPLING TILL REGIONAL AVFALLSPLAN

Flera kommunala strategiska dokument berör avfallshanteringen direkt eller indirekt, exempelvis översiktsplan för Alingsås kommun ÖP 95, Alingsås miljömål 2011-2019, Alingsås energiplan och lokala åtaganden. Regional avfallsplan, och därmed den lokala anpassningen av densamma, ligger i linje med de lokala strategiska dokumenten.

8. UPPFÖLJNING AV FÖREGÅENDE AVFALLSPLAN

Avfallsplanen är ett långsiktigt levande planeringsdokument. För att bedöma om avfallsplanens mål har uppfyllts krävs uppföljning. Uppföljningen skall leda till ständig förbättring av avfallshanteringen. Tekniska nämnden har övergripande ansvar för uppföljningen. En redovisning av relevanta nyckeltal sker årligen i Tekniska nämndens verksamhetsberättelse och som en del i kommunens miljöredovisning.

Föregående avfallsplan var gällande år 2008-2013. År 2011 genomfördes lokal anpassning av regional avfallsplan A2020. I samband med detta följdes mål och åtgärder för föregående plan upp. Uppföljning reviderades 2013 och redovisas i Bilaga 2.

Målen i föregående avfallsplan har formulerats på ett sådant sätt att de ska ha uppnåtts år 2013. Den generella bilden av den kommunala avfallsplanens status är att den har fungerat som det strategiska planeringsinstrument som en avfallsplan är avsedd att vara.

Huvuddelen av de mål och åtgärder som har satts upp i föregående plan har uppnåtts under perioden. Målet om information har uppnåtts och samtliga åtgärder genomförts. Mål om farligt avfall och organiskt avfall har delvis uppnåtts och mer än hälften av åtgärderna genomförts. Mål om anläggningar och materialåtervinning har delvis uppnåtts och hälften av åtgärderna genomförts. Flera av de åtgärder som ej har genomförts förs vidare till nästkommande avfallsplan.

9. MÅLUPPFYLLELSE

Nedan beskrivs i korthet de regionala målen som tagits fram i A2020 Avfallsplan för Göteborgsregionen (nedan kallat A2020) samarbete med Göteborgsregionens kommunalförbund GR. De åtgärder som planeras genomföras för att uppnå målen i den regionala avfallsplanen återfinns i kapitel 10 i denna avfallsplan.

Föregående avfallsplan i Alingsås kommun saknade en regional avfallsplan och är således en fristående plan avseende åren 2008-2013. Målen i denna avfallsplan utgår till fullo från målen i regional avfallsplan. Åtgärderna i föreliggande avfallsplan utgår i huvudsak från förslag till åtgärder i regional avfallsplan samt från åtgärder som ej har uppfyllt i föregående avfallsplan.

Tabell 8. Sammanställning av A2020s mål (basår 2008 om inget annat anges)

	TRYGGT FÖR MÄNNISKA OCH MILJÖ
<i>Avfallsminimering och återanvändning</i>	Hushållsavfallsmängden per person som uppstår i regionen ska år 2020 vara lägre än år 2008.
<i>Resurshushållning</i>	Andelen material som samlas in för materialåtervinning ska öka och resultera i en materialkvalitet som kan ersätta jungfruliga material. Mängden producentansvarsmaterial i det brännbara hushållsavfallet ska minst halveras. Minst 50% av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker tas omhand så att växtnäringen utnyttjas. Allt separat insamlat matavfall ska gå till biogasproduktion. Energikvalitet och exergimängd (tillgänglig energi av högsta möjliga energikvalitet -främst el och bio- eller syntesgas) ska öka per avfallsmängd.
<i>Miljöpåverkan</i>	Mängden elektronikavfall respektive farligt avfall i det brännbara hushållsavfallet ska minst halveras. Energiåtgång, mängden fossilt CO₂-utsläpp, NO_x och partiklar per insamlad mängd hushållsavfall ska minska. Med avseende på CO₂ ska minskningen i insamlingsledet vara minst 30 %. Nedlagda deponier i regionen ska inte medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.
	GOD SÄKERHET OCH ARBETSMILJÖ
	Arbetskadorna ska minska till minst samma nivå som riksgenomsnittet för samtligabranscher i Sverige.
	Antalet olyckor inom avfallshanteringen med tredje person inblandad ska

	minst halveras.
	KOSTNADSEFFEKTIV AVFALLSHANTERING
	Avfallshanteringen i regionen ska utföras med hög kvalitet i förhållande till kostnad.
	GOD SERVICE
	Minst 90 % av hushållen ska vara nöjda med avfallshanteringen.
	ROBUST AVFALLSHANTERING
<i>Kompetensförsörjning</i>	Rätt kompetens och jämn åldersfördelning. Utveckla och tillvarata ny kunskap för att bibehålla en modern avfallshantering.
<i>Avfallshanteringen i samhällsplaneringen</i>	Planer för att klimatanpassa tillståndspliktiga anläggningar ska vara klara år 2015. Avfallshanteringen ska beaktas i alla skeden av samhällsplaneringsprocessen. Hög beredskap och kompetens för risk- och krishantering. Behandlings- och hanteringskapaciteten i avfallssystemen, inklusive förorenade massor ska vara säkrade.

10. ÅTGÄRDSPROGRAM

I nedanstående kapitel sammanfattas lokala åtgärder som ska genomföras under planperioden för att uppfylla målen för avfallshanteringen. Åtgärderna utgår från exempel på åtgärder i A2020 och har valts utifrån vad som bedöms genomförbart ur ett lokalt perspektiv. De regionala exemplen på åtgärder har kompletterats med åtgärder som ligger i linje med remissutgåvan av nationell avfallsplan.

Regionala mål för avfallshanteringen beskrivs i sin helhet i kapitel 6 i avfallsplanen A2020. I Tabell 7 nedan sammanfattas översiktligt de åtgärder som ska genomföras för att uppfylla respektive mål. Uppföljning och nyckeltal för detta återfinns i Bilaga 7 till A2020. Nuläget för respektive nyckeltal kommer att beskrivas i den lokala uppföljningsrapporten som blir resultatet av den löpande uppföljningen av avfallsplanens mål och åtgärder i samband med bokslut.

Förkortningar för ansvarig har nedanstående innebörd:

KS	Kommunstyrelsen
TN	Tekniska nämnden
SBN	Samhällsbyggnadsnämnden
MSN	Miljöskyddsnämnden
SN	Socialnämnden
UN	Utbildningsnämnden
BUN	Barn- och ungdomsnämnden
VÄN	Vård- och äldreomsorgsnämnden

Om flera nämnder har delat ansvar anges huvudansvar med fet stil.

Tabell 9. Redovisning av lokala åtgärder för att uppnå målen för avfallshanteringen.
Tidplan = uppföljningsår

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Tidplan, Uppföljningsår
1. Tryggt för människa och miljö		
Avfallsminimering och återanvändning		
☐ Påverka konsumenten med syfte att förändra konsumtionsmönster och öka återanvändningen genom att exempelvis använda nya kanaler i informationsarbetet, genomföra publika arrangemang eller föregå med gott exempel inom kommunens egna verksamheter.	KS/TN	2015
☐ Öka tillgängligheten för att lämna bruksföremål och andra produkter till återanvändning samt skapa möjligheter att lämna lämpliga produktgrupper till reparation ² .	KS/TN	2015
☐ Vidareutveckla den miljöstyrande taxan i syfte att öka källsorteringen och förbättra kvaliteten på insamlat avfall.	TN	2015
☐ Samverka med handeln och näringslivet, för att öka kvaliteten på avfallet och minska mängden förpackningar i kärl- och säckavfallet.	KS/TN	2015
☐ Minska mängden matavfall som uppstår i de kommunala verksamheterna, såsom matsvinn i storkök för VÄN och BUN.	BUN	2015
☐ Öka mängden matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker som behandlas biologiskt och så att växtnäringen återförs till åkermark.	TN	2015
☐ Införa full källsortering i samtliga kommunala förvaltningar och bolag.	KS/TN	2015
☐ Verka för nyttiggörande av slam till åkermark genom REVAQ-certifiering.	TN	2020
☐ Utredda möjligheten till att öka återanvändningen och materialåtervinningen av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall på Bälinge avfallsanläggning.	TN	2020
☐ Utredda möjligheten till insamling, återanvändning och återvinning av textilier.	TN	2020
Resurshushållning		
☐ Öka spårbarheten i flöden av t ex återvinningsmaterial, farligt avfall och elektronikavfall.	TN	2015
☐ Öka den insamlade mängden matavfall (tex genom att revidera renhållningstaxan och avveckla rabatten för hemkomposterare och arbeta mer aktivt med uppföljning och dialog med fastighetsinnehavare)	TN	2015
☐ Genomföra plockanalyser av hushållsavfall minst vartannat år.	TN	återkommande
☐ Vid tillsynsbesök informera och ge råd till verksamhetsutövare avseende riskerna med farligt avfall och miljönyttan av att källsortera avfall.	MN	2015
☐ Införa fastighetsnära insamling av förpackningar	TN	2015
Miljöpåverkan		
☐ Påverka konsumenter i syfte att minska förekomsten av miljöfarliga produkter i hushållen, t ex samarbete med konsument- och miljökontor (miljömål nr 19)	KS/MN / TN	2015
☐ Öka antalet insamlingsplatser för farligt avfall, t ex genom nya insamlingssystem som Samlaren.	TN	2015
☐ Genomföra "Garagestädningsskampanjer" med exempelvis extra öppet på ÅVC.	TN	2015
☐ Krav på moderna och miljöanpassade fordon för avfallstransporter, vid inköp av egna fordon eller upphandling av transporttjänster. Följ upp driftorganisationernas arbete med tranporteffektivisering och skapa incitament i upphandlingarna i	TN	2015

² Utredning pågår för att föreslå lämpliga lösningar.

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Tidplan, Uppföljningsår
Samverkan med Göteborgsregionen.		
☐ Utredda och sluttäcka gamla deponier i enlighet med fastställd tidplan.	TN/SNB	2020
☐ Säkerställa att genomförd inventering och riskklassificering av nedlagda deponier hålls aktuell.	SBN/TN/MN	löpande
2. God säkerhet och arbetsmiljö		
☐ Inventera hämtställen ur arbetsmiljösynpunkt och åtgärda de hämtställen som har brister.	TN	2015
☐ Vid upphandling följa regional standard.	TN	2015
3. Kostnadseffektiv avfallshantering		
☐ Rapportera årligen efterfrågad statistik i Avfall Web och använda nyckeltal från Avfall Web vid uppföljning och jämförelser med andra kommuner.	TN	2015
☐ Vid revidering av avfallstaxan säkerställa att den ger kostnadstäckning och styr mot förändrade abonnemangsväl och beteende hos hushåll och verksamheter som t ex minskad avfallsproduktion och ökad källsortering.	TN	2015
☐ Effektivisera insamlingsarbetet genom t ex kortare dragvägar och samordnade avfallslösningar för flera avfallslämnare.	TN	2015
☐ Effektivisera transporter genom t.ex. ruttoptimering, transportsamordning och omlastning.	TN	2015
☐ Medverka vid gemensam utveckling av insamlingssystemet, t ex. avseende gemensamma behållarlösningar och standard på fordonsteknik inom Göteborgsregionen.	TN	2020
☐ Medverka i av Göteborgsregionen samordnade eller gemensamma upphandlingar av t ex behandling, kärl etc.	TN	2020
☐ I upphandlingar av entreprenörer ställa tydliga och uppföljningsbara krav på t ex. kundbemötande.	TN	2015
☐ Följa upp och utveckla kundbemötande hos entreprenörer och egna medarbetare.	TN	2015
☐ Medverka i regional samverkan beträffande kundservice, enkäter, information, gemensam utbildning av personal m.m.	TN	2015
4. God service		
☐ Öka antalet offentliga insamlingssystem på strategiska platser, t ex. Samlaren. Se även under miljöpåverkan.	SBN/TN	2015
☐ Utveckla ÅVC till ett forum för kommunen att möta kunder och t.ex. informera om avfall och miljö samt koordinera öppettiderna i kommunen med varandra för bästa möjliga service.	TN	2015
☐ Öka tillgängligheten för funktionshindrade vid insamlingssystem genom att avlägsna hinder på ÅVC:er och vid ÅVS:er och medverka vid framtagande av riktlinjer för t.ex. miljöhus.	SBN/ TN	2015
☐ Organisera samverkan med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning och utrikesfödda i syfte att underlätta källsorteringen för dessa grupper.	KS/SN/B UN/UN/T N	2015
☐ Utredda möjligheten till sorterande avfallskärl på offentliga platser.	TN	2015
☐ Genom Göteborgsregionen medverka i gemensamma kampanjer kring nedskräpning.	KS/TN	2015
☐ Genom Göteborgsregionen förmedla harmoniserad avfallsinformation till kunder i syfte att minska avfallsmängderna och avfallens farlighet.	MN/TN	2015
☐ Genomföra utbildning om service och kundbemötande för personal som möter kunder och brukare.	MN/TN	2015

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Tidplan, Uppföljningsår
☐ Säkerställa att ÅVC:erna alltid är väl underhållna och att samråda med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) om hur ÅVS:erna ska hållas fria från nedskräpning.	TN	2015
☐ Genomföra kundenkäter avseende t.ex. kundnöjdhet.	TN	återkommande
5. Robust avfallshantering		
Kompetensförsörjning		
☐ Medverka i Göteborgsregionens nätverk för avfallshantering	TN	2015
☐ Medverka i lokala och regionala tvärsektoriella nätverk för erfarenhetsutbyte ³ .	KS/MN/SBN/ TN	2015
Avfallshanteringen i samhällsplaneringen		
☐ Säkerställa att platser och utrymmen finns och är utformade på ett säkert och lämpligt sätt med hänsyn till avfallshanteringssystemet och kommunens intentioner avseende miljö och infrastruktur. ⁴	KS/ SBN /TN	2015
☐ Upprätta planer för att anpassa tillståndspliktiga avfallsanläggningar för ett förändrat klimat, såsom Bälunge avfallsanläggning	TN	2020

³ Inom exempelvis hållbar utveckling, miljötillsyn och fysisk planering.

⁴ Kommunens avfallshandläggare vid Tekniska förvaltningen medverkar aktivt i den fysiska planeringen.

Bilaga 1 ANLÄGGNINGAR FÖR ÅTERVINNING OCH BORTSKAFFANDE AV AVFALL

Nedan redovisas uppgifter om anläggningar som är klassade som anmälnings- eller tillståndspliktiga (enligt Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) för olika typer av avfall som bedöms kunna vara av mer än marginell betydelse för avfallshanteringen i kommunen genom att avfall från ett flertal verksamhetsutövare och/eller avfall i större omfattning hanteras på anläggningen. Exempel på anläggningar är skrotåtervinningsanläggningar, bilskrotar, mellanlager för farligt avfall, mellanlager för slam m.m. Förteckningen utgår från Naturvårdsverkets föreskrifter.

Anläggningens namn	Fastighetsbeteckning	Lokalisering, adress	SNI-kod	Avfallsslag som tas emot	Metod för återvinning eller bortskaffande	Totalt mottagna mängder 2012 [ton/år]	Kapacitet [ton/år]	Tillåten avfallsmängd [ton/år]
Bälinge avfallsanläggning	Bälinge 6:16	Tokebackavägen 6, Alingsås	90.50	Farligt avfall	mellanlager	1 034		-
			90.80	Hushållsavfall, bygg- och rivningsavfall	sortering	17 863		100 000
			90.160	Trädgårdsavfall	kompostering	2 747		10 000
			90.300	Icke-farligt avfall	deponi	1 063		50 000
			90.360	Farligt avfall	kompostering	0		20 000
						Totalt: 22 707		Totalt: -
Redox Miljöhantering AB			90.110	Däck				< 10 000
Askungen Vital AB			90.40, 90.110	Aska för återföring till skogen		1000-3000		< 10 000
Skrotfrag AB			90.119, 90.110, 90.120, 90.60	Bilskrot	Mellanlager blybatterier,	70		300
					Demontering	25		1 000
					Bearbetning av metallskrot	3290		10 000
Alingsås Bildelar AB			90.120	Bilskrot	demontering	293		1000
M Falks Markentreprenad AB			90.140, 90.110, 90.40	Schaktmassor				
Ragn-Sells AB			90.70, 90.100, 90.60	Industriavfall				50 000

Bilaga 2 UPPFÖLJNING AV FÖREGÅENDE AVFALLSPLAN

Nedan redovisas uppföljningen av föregående avfallsplan. Redovisningen presenteras i tabellform symbolerna har följande betydelse:

- 😊 mål uppfyllt/åtgärd genomförd
- 😐 mål delvis uppfyllt/åtgärd delvis genomförd
- ☹️ mål ej uppfyllt/åtgärd ej genomförd

Mål och åtgärder i avfallsplan 2008-2013	Uppfyllt	Kommentar
1. Materialåtervinning		
Materialåtervinningen ur hushållsavfallet skall öka med 20 procent från 2008 fram till 2013.		
☐ Översyn av öppettiderna på återvinningscentralerna för öka tillgängligheten för allmänheten	😊	Öppettiderna har ökat
☐ Utredda ytterligare möjliga platser för förpackningsinsamlingens återvinningsstationer	☹️	-
☐ Utredda möjligheten till fastighetsnära insamling	😊	Utredning år 2012
☐ Kampanj för att alla kommunala förvaltningar inför full källsortering	😐	Kampanj genomförd, de flesta förvaltningar är klara med att införa full sortering.
2. Farligt avfall		
Farligt avfall som uppkommer i kommunen skall sorteras ut och omhändertas på ett miljöriktigt sätt. Mängden utsorterat farligt avfall från hushållsavfallet skall öka med 10 procent från 2008 till 2013.		
☐ Utredda möjligheten till fastighetsnära hämtning	😊	Utredning visar att fastighetsnära insamling ej ska införas.
☐ Öka möjligheterna för småföretagare att lämna vid ÅVC	😐	Utredning genomförd, samarbete med entreprenör utökats istället för att utöka möjligheterna vid ÅVC
☐ Förbättra insamling via miljöstationerna	☹️	-
☐ Inlämnings-/insamlingskampanjer	😊	Insamling av farligt avfall genomförs i form av mobila kampanjer fyra gånger om året i glesbygd.
☐ Samordning av insamling och transport av farligt avfall från kommunala arbetsplatser	😊	Entreprenör sköter insamlingen

Mål och åtgärder i avfallsplan 2008-2013	Uppfyllt	Kommentar
3. Organiskt avfall		
Matavfall, park- och trädgårdsavfall och fettavskiljarslam skall behandlas biologiskt. Felsorteringsgraden i hushållsavfallet skall minska med 15 procent mellan 2008 och 2013.		
☐ Inventera samtliga fettavskiljare för att säkerställa rätt tömningsfrekvens och omhändertagande.	☺	Utredning pågår
☐ Kampanj för att få fler att installera fettavskiljare och samla in sitt vegetabiliska fett för återvinning	☺	Kampanjen är planerad men ej genomförd
☐ Utredda och genomföra införandet av separat hantering av biologiskt avfall från restauranger och storhushåll	☺	Utredning och införande genomfört
☐ Utredda hur insamling av trädgårdsavfall kan ske på bästa sätt	☺	Utredning genomfört, antalet abonnemang har ökat
☐ Utredda lokal rötningsanläggning för hushållsavfallet	☺	Utredning visar att anläggning ej ska uppföras
4. Anläggningar för avfallshantering		
Anläggningar för avfallshantering (i drift och avslutade) ska ha så liten miljöpåverkan som möjligt.		
☐ Bältinge avfallsanläggning bevaras som en resurs för återvinning och avfallshantering på lång sikt	☺	-
☐ Mariedal deponi utreds, kontrollprogram och en plan för sluttäckning tas fram	☺	-
☐ Mjölsered deponi utreds och sluttäcks	☺	Utredning pågår och sluttäckning planeras
☐ Genomföra en förnyad översikt av de gamla deponierna med en åtgärdsplan	☹	Revidering av handlingsplanen ej genomförd
5. Information		
Informationsinsatsen till medborgarna skall anpassas så att de övriga målen i denna avfallsplan uppfylls.		
☐ Informationskampanjer kring sortering av förpackningar, farligt avfall och organiskt avfall	☺	
☐ Information om de återvinningscentraler och återvinningsstationer som finns i kommunen ska årligen gå ut till medborgarna via bland annat kommunens hemsida, lokalpress och informationsutskick	☺	
☐ Informationspaket kring källsortering tas fram och erbjuds kommunens arbetsplatser	☺	
☐ Informationssatsning till fastighetsägare och flerfamiljsfastigheter	☺	